

TARTALMI KIVONAT

LÓS RÉKA
Gyógy- és fűszernövények - felsőoktatási szakképzés

Keszthely
2024

GYÓGYNÖVÉNYEK VESZPRÉM KÖZTERÜLETEIN ÉS A VESZPRÉMVÖLGYI SÉD-PATAK MENTÉN

LÓS RÉKA

Gyógy- és fűszernövények - felsőoktatási szakképzés, levelező munkarend
Kertészettudományi Intézet/ Gyümölcsstermesztési Tanszék

Belső témavezető: Horváthné Dr. Baracsi Éva, egyetemi docens, Kertészettudományi
Intézet/ Gyümölcsstermesztési Tanszék

Ahogy azt tapasztalhatjuk, a városiasodással egyre inkább a beépített, lebetonozott városrészek lettek gyakoriak, ami miatt lassan élhetetlenné válnak a városok. A lakosságnak szüksége van olyan zöldterületekre, ahol kikapcsolódhatnak, ami megnyugtathatja őket és kellemes közérzetet biztosít számukra.

Záródolgozatomban Veszprém közterületein telepített és vadon előforduló növényeket vizsgáltam, különösképp azokat, amelyek gyógynövényként is felhasználhatók, amellet, hogy díszítő hatásuk is van. A vizsgálatom célja az volt, hogy felmérjem, hogy dísznövényszerűként alkalmaznak-e a városban gyógy-és fűszernövényeket, amennyiben igen, milyen területeken és mely fajtaikat. A Séd-patak mentén több vadon előforduló és ültetett növényt tudtam beazonosítani (összesen 16 lágyszárú növényt, 4 félcserjét, 5 cserjét és 5 fa fajt), melyeket a dolgozatomban előfordulásuk, tulajdonságaik, farmakológiai hatásuk és alkalmazásuk alapján jellemeztem. Megállapítható, hogy Veszprém közterületein és zöldterületein jelentős mennyiségű gyógyhatással is rendelkező növényfaj található. Érdekes lehetne megvizsgálni, hogy ezeken a területeken gyűjtött drogoknak milyen hatóanyagtartalmuk van, illetve ami forgalmasabb területeken gyűjtött drog, milyen szennyezőanyag tartalommal bír, vagyis valóban használhatók-e növényi drogokként?

A felmérésem során megállapítottam, hogy főként a levendula fajokat (*Lavandula spp.*) alkalmazzák a virágágyásokban, közterületeken. A Balaton-felvidéken elég gyakori ezen gyógynövény dísznövényszerűként történő alkalmazása közterületeken, amelyet jó szárazságtűrő képessége tesz lehetővé. A levendula és rozsmaring alkalmazása azért kedvező, mert könnyen gondozható, szárazságtűrő, kis fenntartási igényűek.

A Balaton-felvidéken még gyakori a zsálya (*Salvia officinalis*) és a citromillatú és a mezei kakukkfű (*Thymus citrodorus* és a *Thymus sepyllum*) alkalmazása is a közterületeken, szárazságtűrő és könnyen gondozható tulajdonságuk miatt.

A fenti növényeken kívül dekoratívak a bíbor kasvirág fajok is (*Echinacea purpurea* spp.), viszont a növény nyáron öntözést igényel és kényes a talajra is. A macskamenta alkalmazását is jónak tartom, főként a kasvirág fajok mellett, mert virágzásuk ugyanarra az időpontra esik, s színükkel jól kiegészítik egymást.

Összességében elmondható, hogy a gyógynövények alkalmazása Veszprém közterületein jelenleg kevésbé jellemző, viszont a jövőben növekvő tendenciát mutathatnak, ugyanis az élő gyógynövények sokkal fenntarthatóbbak és alkalmazkodóbbak a változó klimatikus viszonyok között, mint az egynyári dísnövények.